

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

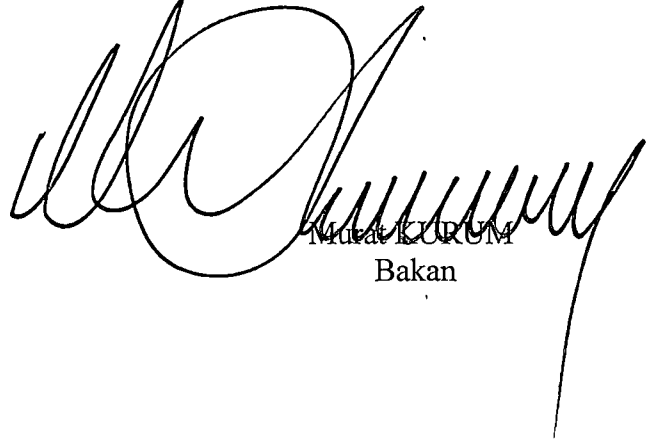
Sayı : 30824082-610 - **16571443**
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

26 Ağustos 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET EMİN EKMEKÇİ
TBMM 7/36470 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/36470 GK 45

SORULAR

Mersin, Türkiye'nin en büyük liman kentlerinden ve göç alan metropollerinden biridir. Bu dinamik yapı, son yıllarda kontrolsüz kentleşme ve gelir dağılımı eşitsizliği nedeniyle birçok gecekondu bölgesinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Çukurova Gazetesi'nin 23 Ekim 2025 tarihli "Mersin Gecekondu Gerçeği" başlıklı haberine göre, özellikle Tarsus 82 Evler Mahallesi gibi bölgelerde yüzlerce vatandaş halen tapusuz, ruhsatsız ve altyapıdan yoksun konutlarda yaşamaktadır. Bu alanlarda kanalizasyon, içme suyu, ulaşım ve elektrik altyapısı eksiklikleri, sağlık ve güvenlik risklerini artırmakta ve mülkiyet belirsizliği nedeniyle vatandaşlar kamusal hizmetlerden de yeterince faydalanamamaktadır.

Akademik çalışmalar da bu tabloyu desteklemektedir. Örneğin, Mersin üzerine yapılan mekânsal analizlerde, gecekondu alanlarının çöküntüleşme (slumization) eğilimi taşıdığı ve mekânsal eşitsizliği artırdığı vurgulanmaktadır. Bu alanlarda yaşayan vatandaşlar; eğitim, sağlık ve ulaşım gibi temel kamu hizmetlerine erişimde ciddi sorunlarla karşı karşıyadır.

Yerel yönetimlerin gecekondu önleme bölgeleri planlaması ve kentsel dönüşüm stratejileri çeşitli nedenlerle gecikmekte veya yetersiz kalmaktadır. Tarsus ilçesi Sucular Mahallesi'nde 2024 yılında başlatılan gecekondu önleme planları bu bağlamda dikkat çekmektedir ancak kentin genelinde sistematik bir çözüm yaklaşımının henüz yerleşmediği anlaşılmaktadır.

Öte yandan, mülkiyet sorunları kentsel altyapının geliştirilmesinde de önemli bir engel teşkil etmektedir. Tapusuz alanlara yapılan yatırımların hukuki statüsü belirsiz olduğu için, kamu kaynaklarının etkin ve adil kullanımı da tartışmalı hale gelmektedir. Bu durum sosyal dışlanma, yapısal yoksulluk ve kent hakkı ihlali gibi daha derin toplumsal sorunlara yol açmaktadır.

Bu nedenlerle; Mersin'deki gecekondu alanlarının durumu, yerel ve merkezi idarelerin çözüm politikaları mülkiyet düzenlemeleri ve kentsel hizmet erişimi konularında kamuoyunun bilgilendirilmesi önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Mersin ili genelinde gecekondu olarak sınıflandırılan yapıların sayısı nedir? Bu yapılara ilişkin güncel envanter çalışması yapılmış mıdır?
- 2) Tarsus ilçesi 82 Evler Mahallesi özelinde, tapusuz ve ruhsatsız yapıların sayısı kaçtır? Bu mahallede altyapı eksiklikleri (kanalizasyon, içme suyu, yol, elektrik, çöp toplama, vb.) hangi düzeydedir?
- 3) Gecekondu bölgelerinde yaşayan vatandaşların mülkiyet sorunlarına dair hangi çözüm yolları geliştirilmiştir? Bu kapsamda kaç kişiye tapu tahsisi yapılmıştır?
- 4) Mersin genelinde "gecekondu önleme bölgesi" olarak ilan edilmiş alanlar hangileridir? Bu alanlarda yürütülen projelerin adı, bütçesi ve bitiş tarihleri nedir?
- 5) Mevcut gecekondu bölgelerinin ne kadarı riskli yapı olarak tespit edilmiştir? Bu alanlarda yürütülen yıkım, tahliye, kentsel dönüşüm ya da iyileştirme çalışmaları nelerdir?
- 6) Gecekondu bölgelerinde yaşayanların temel kamu hizmetlerine (sağlık, eğitim, toplu taşıma, sosyal yardım) erişimi hangi düzeydedir? Bu konuda yapılan bir resmi memnuniyet veya erişim araştırması var mıdır?

mıdır?

7)Yerel yönetimler tarafından gecekondü bölgelerine yönelik altyapı yatırımı, imar düzenlemesi, sosyal destek ve kentsel dönüşüm projeleri için ne kadarlık kaynak ayrılmıştır? Bu projelerde merkezi yönetimin katkısı nedir?

8)Gecekondü bölgelerinde yaşayan yurttaşların sosyal dışlanma, eğitimde fırsat eşitsizliği, işsizlik ve suç oranları ile ilgili resmi veriler mevcut mudur? Bu alanlarda yapılan sosyal araştırmalar nelerdir?

9)İçişleri Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, gecekondü sorununa ilişkin koordineli bir strateji yürütmekte midir? Bakanlıklar arasında veri paylaşımı, ortak projeler veya denetim mekanizmaları bulunmakta mıdır?

10)Mersin'deki gecekondü bölgelerinin "riskli alan" ilan edilerek dönüştürülmesi planlanmakta mıdır? Bu konuda hazırlanmış bir 5 yıllık veya 10 yıllık eylem planı bulunmakta mıdır?

CEVAPLAR

Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca yürütölen kentsel dönüşüm uygulamaları 2012 yılında yürürlöğe giren 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürölmesi Hakkında Kanun ve 6306 sayılı Kanun'un Uygulama Yönetmeliğı uyarınca yürütölmektedir. Söz konusu kentsel dönüşüm uygulamalarına konu alan ve yapıların (Riskli Alan, Rezerv Yapı Alanı ve Riskli Yapı) belirlenmesine dair usul ve esaslar, anılan Kanun ve Uygulama Yönetmeliğı ile tanımlanmış olup Başkanlığımızca anılan mevzuat kapsamında yapılmaktadır. Anılan mevzuat kapsamında;

Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Turgutreis Mahallesi sınırları içerisinde bulunan yaklaşık 3,51 hektarlık alan 25.01.2020 tarihli Resmî Gazetede yayınlanarak 6306 sayılı Kanun uyarınca riskli alan ilan edilmiş ve projelendirme çalışmaları tamamlanmıştır.

Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Bahçe-Barış Mahallesi içerisinde yer alan yaklaşık 3,75 hektarlık alan 06.01.2021 tarihinde Resmî Gazetede yayınlanarak 6306 sayılı Kanun uyarınca riskli alan olarak ilan edilmiştir. Akdeniz Belediye Başkanlığı ve TOKİ arasında yapılan protokole göre dönüşüm başlamış olup, alanda 415 konut, 50 iş yeri, 1 cami, 1 kreş, 1 kültür merkezi inşa edilmektedir.

Ayrıca, Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Çay Mahallesi, Başkanlığımızca 6306 sayılı Kanun uyarınca Rezerv Yapı Alanı olarak belirlenmiştir. Alan yaklaşık 24,5 hektar büyüklüğündedir. Alanda 416 konut, 46 iş yeri tamamlanarak hak sahiplerine teslim edilmiştir.

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürölmesi Hakkında Kanun kapsamında vatandaşlarımızın talebi üzerine veya aciliyet durumuna göre Başkanlığımızca/İdarelerce re'sen riskli yapı tespitleri yapılarak, tespit işlemleri kesinleşen yapıların tahliyesi ve yıktırılması sağlanmaktadır.

Bu bağlamda, 6306 sayılı Kanun'un yürürlöğe girdiğı 2012 yılından bugüne kadar; Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca Mersin ilinde zikredilen Kanun kapsamında 4.021 adedi konut ve 1.354 adedi işyeri olmak üzere toplamda 5.375 adet bağımsız bölüm içeren 1.869 adet yapı için riskli yapı tespiti yaptırılmış, bunlardan 3.348 adedi konut ve 876 adedi işyeri olmak üzere toplam 4.224 adet bağımsız bölüm içeren 1.599 adet riskli yapı yıktırılmış olup, Kanun kapsamında iş ve işlemlere devam edilmektedir.